

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 สรุปฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

(หน่วย : พันบาท)

รายการ	งวดบัญชี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2557	2558	2559
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	656,846	615,740	621,201
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	1,737,179	2,228,016	1,516,897
สินค้าคงเหลือ	352,994	415,276	294,223
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	2,731,197	3,890,141	3,711,352
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	141,636	80,181	660,373
สินทรัพย์รวม	8,938,416	10,039,615	10,018,577
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1,943,636	3,528,161	3,265,270
เจ้าหนี้การค้า	700,652	434,390	867,458
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	211,560	49,320	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	49,320	-	-
หุ้นกู้	1,560,000	1,655,000	1,365,000
หนี้สินรวม	5,459,560	6,580,819	6,542,536
ทุนชำระแล้ว	618,000	618,000	618,000
กำไรสะสม	2,323,874	2,311,369	2,340,785
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,478,856	3,458,796	3,476,042
รายได้จากการขายและบริการ	6,598,146	5,716,047	5,720,576
รายได้รวม	6,727,807	5,792,684	5,748,642
ต้นทุนขายและบริการ	5,266,674	4,542,117	4,764,820
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	488,850	596,033	584,299
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	214,527	167,343	173,382
ต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวม	5,782,641	5,226,803	5,373,545
กำไรสุทธิ	704,834	402,340	183,934
กำไรต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	1.14	0.65	0.30
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	3,492,046	900,642	2,225,008
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(891,729)	(2,003,093)	(1,456,567)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(2,505,381)	1,061,353	(762,981)
มูลค่าที่ตราไว้ต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	1	1	1
จำนวนหุ้นสามัญปลายงวด (พันหุ้น)	618,000	618,000	618,000
จำนวนหุ้นเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	617,629	618,000	618,000
มูลค่าสุทธิตามบัญชี (บาท/หุ้น)	5.63	5.60	5.62
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.65	0.40	0.20

13.2 การแสดงอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

อัตราส่วนทางการเงิน	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย เกิดขึ้นจริง / ตรวจสอบแล้ว		
	2557	2558	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง (LIQUIDITY RATIO)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.06	1.00	0.90
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.48	0.51	0.36
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.50	0.16	0.38
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	2.52	2.86	3.03
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	143	126	119
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	10.72	6.68	5.65
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	34	54	64
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	3.53	8.00	7.32
ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	102	45	49
วงจรเงินสด (วัน)	74	135	133
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (PROFITABILITY RATIO)			
อัตรากำไรขั้นต้น (%)	20.18	20.54	16.71
อัตรากำไรสุทธิ (%)	10.48	6.95	3.20
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	21.20	11.60	5.29
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (EFFICIENCY RATIO)			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	6.58	4.24	1.83
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร ⁽¹⁾ (%)	59.88	43.13	37.18
อัตราการใช้หนี้สินของสินทรัพย์ (เท่า)	0.63	0.61	0.57
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (FINANCIAL POLICY RATIO)			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.57	1.90	1.88
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	4.73	3.69	2.19
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.47	0.22	0.21
อัตราการใช้เงินปันผล ⁽²⁾ (%)	56.99	61.44	67.20

⁽¹⁾ รวมสิทธิการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคม

⁽²⁾ เป็นอัตราร้อยละของกำไรสุทธิตามงบการเงินรวมหลังหักเงินสำรองต่างๆ ทุกประเภทตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทและตามกฎหมาย

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ภาพรวมของการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานปี 2559

บริษัทมีรายได้รวมในปี 2559 จำนวน 5,749 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 44 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.8 โดยรายได้จากการขาย งานตามสัญญาและค่าบริการในปี 2559 มีจำนวน 5,721 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากรายได้ค่าบริการ ขณะที่รายได้อื่นมีจำนวน 28 ล้านบาท ลดลงจำนวน 49 ล้านบาท จากปี 2558

ต้นทุนขายและบริการมีจำนวน 4,765 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 223 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 ทำให้กำไรขั้นต้นมีจำนวน 956 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 218 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 18.6 โดยมีอัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 16.7 ของรายได้ ลดลงจากร้อยละ 20.5 ในปี 2558 เนื่องจากภาวะการแข่งขันในตลาดสูงขึ้น ส่งผลให้กำไรขั้นต้นของสัญญาโครงการลดลง และมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากการต่อสัญญาล่าช้า

ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายอื่นมีจำนวน 609 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 76 ล้านบาท สาเหตุหลักเกิดจากการลดลงของค่าโฆษณาและส่งเสริมการตลาดและการลดลงของมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อคัดลง

ค่าใช้จ่ายทางการเงินมีจำนวน 173 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 6 ล้านบาท สาเหตุหลักเกิดจากดอกเบี้ยเงินกู้ยืมธนาคารพาณิชย์ได้มีจำนวน 28 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 27 ล้านบาท

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้บริษัทมีกำไรสุทธิเป็นจำนวน 184 ล้านบาท ลดลงจากปี 2558 จำนวน 218 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 54.3 และมีอัตรากำไรสุทธิร้อยละ 3.2 ลดจากร้อยละ 7.0 ในปี 2558

ผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย

โครงสร้างรายได้ตามสายธุรกิจ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 และ 31 ธันวาคม 2558 มีดังนี้

สายธุรกิจ	รายได้ (ล้านบาท)		อัตราการเติบโต
	ปี 2559	ปี 2558	
1. สายธุรกิจโครงสร้างเครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคม	1,452.0	1,892.1	-23.3%
2. สายธุรกิจเทคโนโลยีประยุกต์ด้าน ICT	2,911.5	2,828.4	2.9%
3. สายธุรกิจแอปพลิเคชันสนับสนุนด้านการประกอบธุรกิจ	1,385.1	1,072.2	29.2%
รวม	5,748.6	5,792.7	-0.8%

หมายเหตุ : รายได้ที่แสดงข้างต้นเป็นรายได้ที่ไม่รวมรายการระหว่างกัน

สายธุรกิจโครงสร้างเครือข่ายการสื่อสารโทรคมนาคม

รายได้ในปี 2559 มีมูลค่าเท่ากับ 1,452 ล้านบาท ลดลง 440 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.3 เมื่อเทียบกับปี 2558 ที่ 1,892 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของการรับรู้รายได้จากงานโครงการ

สายธุรกิจเทคโนโลยีประยุกต์ด้าน ICT

รายได้ในปี 2559 มีมูลค่าเท่ากับ 2,912 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 83 ล้านบาท หรือร้อยละ 2.9 เมื่อเทียบกับปี 2558 ที่ 2,828 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการรับรู้รายได้จากงานโครงการจ้างให้บริการระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า (APPS)

สายธุรกิจแอปพลิเคชันสนับสนุนด้านการประกอบธุรกิจ

รายได้ในปี 2559 มีมูลค่าเท่ากับ 1,385 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 313 ล้านบาท หรือร้อยละ 29.2 เมื่อเทียบกับปี 2558 ที่ 1,072 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากรายได้จากงานโครงการขายเครื่องรับชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ (EDC) และ โครงการออกแบบและรับเหมาวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรองค์กร (ERP) เพิ่มขึ้น

14.2 ฐานะทางการเงิน (Financial Statement)

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ (Assets)

สินทรัพย์รวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2559 มีมูลค่าทั้งสิ้น 10,019 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 21 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.2 ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ

สินทรัพย์รวมประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน 5,390 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53.8 ของสินทรัพย์รวม เทียบกับปี 2558 จำนวน 5,706 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 56.8 ของสินทรัพย์รวม ลดลงจากสิ้นปี 2558 จำนวน 316 ล้านบาท โดยสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของรายได้ค้างรับและลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น คิดเป็นร้อยละ 21.1 และ 16.6 ของสินทรัพย์รวมตามลำดับ

สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวน 4,629 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.2 ของสินทรัพย์รวม เทียบกับปี 2558 จำนวน 4,334 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.2 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2558 จำนวน 295 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่อยู่ในรูปของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 37.0 ของสินทรัพย์รวม

ลูกหนี้การค้าและสินค้าคงเหลือ (Trade Account Receivable and Inventory)

บริษัทมียอดลูกหนี้การค้าสุทธิจำนวน 1,517 ล้านบาท ลดลง 711 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 31.9 เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2558 ซึ่งมียอดลูกหนี้การค้าสุทธิทั้งสิ้น จำนวน 2,228 ล้านบาท สำหรับการตั้งสำรองเผื่อหนี้จะสูญ บริษัทมีนโยบายในการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับหนี้ที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือนในอัตราร้อยละ 50 หากหนี้ที่เกินกำหนดชำระมากกว่า 12 เดือน จะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้มีการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 15 ล้านบาท ซึ่งบริษัทพิจารณาว่าเพียงพอต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากลูกหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากงานโครงการ และเป็นลูกค้าที่มีฐานะทางการเงินดี

สินค้าคงเหลือสุทธิ ณ สิ้นปี 2559 เท่ากับ 294 ล้านบาท ลดลง 121 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 29.2 เทียบกับ 415 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558

สภาพคล่อง (Liquidity)

อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2559 เท่ากับ 0.9 เท่า ลดลงเล็กน้อยจากปี 2558 โดยบริษัทมีนโยบายที่ใช้เจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมระยะสั้นสำหรับเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับงานโครงการที่ได้รับและการกู้ยืมเป็นแบบโอนสิทธิรับเงินให้สถาบันการเงิน ซึ่งบริษัทจะชำระคืนเงินกู้เมื่อได้รับเงินจากโครงการ ทำให้บริษัทและบริษัทย่อยยังคงมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการชำระหนี้สินและดอกเบี้ยตรงต่อเวลา

ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 621 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9

โดยมีรายละเอียดของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินสด ดังนี้

- เงินสดจากการดำเนินงาน 2,225 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากลูกหนี้การค้าลดลงและกำไรจากการดำเนินงาน
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 1,457 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลงทุนซื้ออุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนโครงการ
- เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน 763 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุนโครงการ

แหล่งที่มาของเงินทุน (Sources of Fund)

ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีหนี้สินรวม 6,543 ล้านบาท ลดลง 38 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 0.6 จากสิ้นปี 2558 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมจากธนาคารเพื่อสนับสนุนโครงการ

บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นรวม 3,476 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 17 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 จากสิ้นปี 2558 โดยในปี 2559 บริษัทมีกำไรสุทธิ 184 ล้านบาท และบริษัทได้จ่ายเงินปันผลจำนวน 124 ล้านบาท

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อย ณ สิ้นปี 2559 เท่ากับ 1.88 เท่า ลดลงจาก 1.90 เท่า ณ สิ้นปี 2558

ณ สิ้นปี 2559 บริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ 9.1 เท่า ซึ่งสูงกว่าข้อกำหนดในการออกหุ้นกู้ระยะสั้นที่กำหนดให้บริษัทดำรงอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ ณ วันสิ้นงวดระยะเวลาใดๆ ไม่ต่ำกว่า 1.1 เท่า

14.3 ปัจจัยที่อาจมีผลต่อฐานะการเงินหรือผลการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญในอนาคต

ตามที่บริษัทมีแผนที่จะเข้าประมูลงานโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการในปี 2560 ทำให้บริษัทมีความต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อรองรับการดำเนินงานด้วยเช่นกัน จึงทำให้บริษัทมีความเข้มงวดในการเจรจาเงื่อนไขทางการเงินกับธนาคารและลูกค้า เพื่อให้การชำระหนี้มีความสอดคล้องกับการรับเงินจากงานโครงการให้มากที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพคล่องของบริษัท ในกรณีที่มีความล่าช้าของการดำเนินโครงการขนาดใหญ่เกิดขึ้น และการเพิ่มขึ้นของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อสนับสนุนโครงการดังกล่าว อาจส่งผลให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนของงบการเงินรวมอาจจะอยู่ในระดับสูงในระยะเวลาหนึ่ง โดยบริษัทจะพิจารณาเพิ่มทุนเพื่อให้สัดส่วนหนี้สินต่อทุนอยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีที่คาดว่าสัดส่วนดังกล่าวจะสูงเป็นเวลานาน เพื่อลดความเสี่ยงทางการเงิน